

Habitat rari u limitat irrestawrat fir-Riserva Naturali tal-Għadira

Proġett ta' riabilitazzjoni tal-għaram tar-ramel isir realtà bis-saħħa ta' sponsorship mill-Fondazzjoni Farsons

BirdLife Malta għadha kif lestiet xogħlijiet fuq wieħed mill-ogġettivi elenkati fil-pjan ta' tmexxija għar-Riserva Naturali tal-Għadira – ir-restawr tal-habitat tal-għaram tar-ramel li hemm fir-riserva. Il-proġett kien inawgurat aktar kmieni din il-gimgha waqt attività fir-riserva fil-preżenza ta' uffiċjali tal-[Fondazzjoni Farsons](#), li emmet fil-viżjoni tagħna u assistiet finanzjarjament biex dan il-proġett seta' jsir possibbli.

Qabel inbniet it-triq prinċipali li tagħti lejn iċ-Ċirkewwa, il-Bajja tal-Għadira kellha għaram tar-ramel simili għal dawk li nsibu llum fir-Ramla l-Hamra f'Għawdex. B'xorti hażina, fis-sebghinijiet, il-partijiet ta' dawn l-għaram li spiċċaw inqatgħu mill-bajja kaġun tal-kostruzzjoni tat-triq spiċċaw mimlijin speċi differenti ta' sigar mhux indigeni li ġew imħawla fiz-zona.

BirdLife Malta kien ilha li identifikat ir-restawr ta' dan il-habitat bħala proġett li għandu jitwettaq bħala parti mill-immaniġġjar tar-riserva naturali, speċjalment fid-dawl tal-preżenza tal-Grillu tar-Ramel li, minħabba l-istatus tiegħu, igawdi protezzjoni addizzjonali saħanistra fuq livell Ewropew. Din hija speċi rari ħafna, bin-numri tagħha qed jonqsu kaġun tat-telfien tal-habitat.

Il-proġett ta' restawr kien beda gradwalment permezz tat-tneħħija tas-sigar mhux indigeni mill-inħawi, imma s-sena l-oħra – bis-saħħa tal-Fondazzjoni Farsons li ffinanzjat ħafna mix-xogħlijiet permezz ta' sponsorship ġeneruż li tat – din il-ħolma nbidlet f'realtà hekk kif ix-xogħlijiet ġew konkluzi. Bħala parti mill-[proġett](#) ġie mfassal ukoll passagġ tal-injam li twaħħal fil-post biex dawk li jżuru r-riserva, fosthom tfal tal-iskola, jingħataw aċċess għal din iz-zona li bla dubju ta' xejn se tqajjem il-kuxjenza meħtieġa dwar dan il-habitat rari u limitat fil-Gzejjer Maltin.

Ir-Reserves Manager ta' BirdLife Malta Mark Gauci sostna: "Aħna kburin li konna responsabbli għar-restawr ta' dan il-ħabitat u ninsabu grati lejn il-Fondazzjoni Farsons li l-għajnuna finanzjarja tagħha għamlitha possibbli li dan il-proġett jitlesta. Dan hu eżempju ċar ta' kif kollaborazzjoni bejn is-settur privat u NGOs jista' jikkontribwixxi għal titjib tal-ħabitati naturali tal-Gżejjer Maltin. F'dan il-każ partikolari, sħubija ta' dan it-tip wasslet biex parti oħra min-natura llum qed tingħata lura lill-komunità u biex titgawda minn generazzjonijiet futuri."

Arthur Muscat mill-Fondazzjoni Farsons, ikkummenta: "Ninsabu impressjonati bil-professjonalità murija minn BirdLife Malta, kemm fl-għażla tal-proġett u anke l-mod kif gie implimentat. Minbarra l-inizjattiva utli li ttieħdet biex jiġi restawrat sit naturali, wieħed irid ifaħħar ukoll l-iskop tal-proġett – dak li s-sit ikun aċċessibbli aktar għall-viżitaturi, kbar u żgħar. Il-ħarsien tal-ambjent Malti huwa impenn kostanti li għandu jiġi sostnut. Il-ħidma biex nedukaw lill-pubbliku dwar l-għasafar, in-natura u l-ambjent hija inizjattiva nobbli u l-isforzi ta' BirdLife Malta f'dan ir-rigward għandhom jiġu mfahħra u promossi."

Membri tal-pubbliku generali issa jistgħu jgawdu dan il-ħabitat uniku tal-għaram tar-ramel meta jżuru r-[Riserva Naturali tal-Għadira](#) li tkun miftuħa kull nhar ta' Tnejn u Hamis bejn is-2pm u s-6pm, u s-Sibt u l-Hadd bejn l-10am u l-4pm. Id-dħul għar-riserva huwa b'xejn.

TMIEM

Għal aktar informazzjoni, ikkuntattja lil:

Nathaniel Attard

BirdLife Malta Communications Manager

Tel: 2134 7645/6 Ext. 512

Cell: 9947 4705

Email: nathaniel.attard@birdlifemalta.org

Niżżel ir-ritratti minn hawn: <https://we.tl/t-XNY1lpchQO> (*ir-ritratti kollha huma captioned u credited*)

1. Għażla ta' ritratti mill-inawgurazzjoni tal-proġett
2. Ritratti tal-proġett ta' restawr tal-għaram tar-ramel fir-Riserva Naturali tal-Għadira

Niżżel il-filmati minn hawn: https://youtu.be/B3FeU_0xB_Q

- Video dwar il-proġett ta' restawr tal-ħabitat tal-għaram tar-ramel fir-Riserva Naturali tal-Għadira (*Filmati u muntaġġ ta' BirdLife Malta*)